

[Time: 3 Hours]

[Marks:100]

Please check whether you have got the right question paper.

N.B: 1. Attempt **any five** questions.

2. **All** questions carry **equal** marks.

3. Answers of the **two** sections should be written in the **same** answer book.

(Section –I)

Q.1 Define the term agriculture and state the significance of agriculture in rural development.

OR

What is agricultural productivity? Elaborate the determining factors of agricultural productivity.

Q.2 Explain the causes and remedial measures for soil erosion.

OR

What is land? Describe the major types of land in India.

Q.3 Explain the methods and sources of agriculture water irrigation.

OR

State the different traditional and modern equipment utilized for agriculture.

(Section –II)

Q.4 Explain the concept of green Revolution and state it's advantage's and dis-advantages.

OR

Elaborate the future policies for development of agricultural sector in India.

Q.5 State the objectives and functions of agricultural University.

OR

Give detail information of department of Agriculture Government of Maharashtra.

Q.6 Explain the concept of sustainable agriculture and state it's benefits.

OR

What is tissue culture? State the importance of tissue culture.

[वेळ: ३ तास]

[गुण: १००]

- सूचना: १. कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा .
२. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत .
३. दोन्ही विभागांची उत्तरे एकाच उत्तरपत्रिकेत लिहा .

(विभाग -१)

- प्र .१ शेती व्यवसायाच्या अर्थ सांगून ग्रामीण विकासातील शेतीचे महत्व विशद करा .
किंवा
कृषी उत्पादकता म्हणजे काय ? कृषी उत्पादकता निर्धारित करणाऱ्या घटकांचे विवेचन करा .
- प्र .२ जमिनीच्या धूपेची कारणे व त्यावरील उपाय योजना स्पष्ट करा .
किंवा
जमिन म्हणजे काय ? भारतातील जमिनीच्या प्रमुख प्रकारांचे वर्णन करा .
- प्र .३ शेती पाणी पुरवठ्याच्या पद्धती व स्रोत स्पष्ट करा .
किंवा
शेतीसाठी वापरली जाणारी विविध पारंपारिक व आधुनिक अवजारे सांगा .

(विभाग -२)

- प्र .४ हरितक्रांतीची संकल्पना स्पष्ट करून त्याचे फायदे -तोटे सांगा .
किंवा
भारतीय शेतीक्षेत्राच्या विकासाठी भविष्यकालीन धोरणांचे विविचेन करा .
- प्र .५ कृषी विद्यापीठाचे उद्देश आणि कार्य सांगा .
किंवा
महाराष्ट्र शासनाच्या कृषी विभागाची सविस्तर माहिती स्पष्ट करा .
- प्र .६ चिरस्थायी शेतीची संकल्पना स्पष्ट करून त्याचे फायदे सांगा .
किंवा
ऊती संवर्धन म्हणजे काय ? ऊती संवर्धनाचे महत्व सांगा .
